

Ingedal kirke

Det gamle navnet på kirken var "Ingradalr kirkia". Den ble bygget på gården Bøs grunn så tidlig som før 1250. Den har bevart sitt opprinnelige utseende med unntak av våpenhus, sakristi og tårn. Kirken er 19,6 m lang, 9,15 m bred i vestre og 8,7 m bred i østre del.

Byggematerialene i stein har gjennom hundreåra stått mot høststormer, vinterkulde og sommersol. I hverdag og fest har kirken fått bety mye for stedets befolkning. Dramatikk har det også vært i denne lange tiden. Vi kan nevne Svartedauen på midten av 1300-tallet da mange av Ingedals innbyggere døde.

Spennende tider var det utvilsomt i siste halvdel av 1500-tallet da den katolske gudstjenesteformen ble erstattet med lutherdommen. Karl XII's besøk i 1716-18 satte også sine spor - både i folkets bevissthet og på selve kirkebygget. Krigerkongen med sine menn benyttet kirken til innkvarteringssted. Bål med åpen ild ble gjort opp inne i kirken med treverk fra benker og inventar som fyringsved. Lysekroner og annet utstyr ble fjernet og seilskuten som hang under taket i koret, ødelagt. Dette klenodiet ble senere satt i stand av sokneprest Anders Weidemann.

Eierforholdene

I katolsk tid var det "moderkirken" med senter i Roma som eide og vedlikeholdt kirkebygget. Etter reformasjonen ble kirkens eien-

dommer overdratt kongen og staten. Etter de store kirkeauksjonene i 1722-23 ble kirken privateid. Den første eier var sokneprest Weidemann. Han solgte den videre i 1728 til Hafslund hovedgård. I 1853 ble kirken kjøpt av Skjeberg kommune for 12.820 kr. Kommunen har senere, på menighetens vegne, tatt hånd om vedlikeholdet av kirkebygningen.

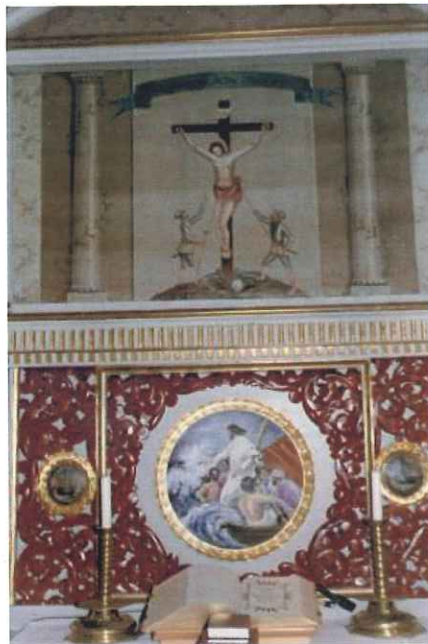
Gavekirke

Kirken i Ingedal har vært en "lovekirke". I nød og fare på sjø og land ble løfter gitt til Gud om en "gave" dersom en fikk hjelp i konkrete nødssituasjoner. Den siste løftegaven ble gitt på alteret i 1919.

Inventar og utstyr

Døpefonten ble gitt av kaptein Franz Jonsen i 1652. Den ble omarbeidet i 1709, et arbeid som ble betalt av Maria Elisabeth Rumohr.

Prekestolen er trolig skåret av Torsten Hoff og gitt til kirken av H. Huitfeldt og hustru Karen Weren-skiold etter 1741. En gang på 1800-tallet ble den plassert over alteret, men i 1858 ble den flyttet til syd-veggen. Himlingen over talerstolen er utført av Erik J. Fridstrøm og er en gave fra Marie Andresen gjennom F. Heyerdals legat av 1968. Himlingen kom på plass i 1969.

omkring 1800 med motiv fra korsfestelsen.

Galleriet kom på 1600-tallet. Her ble det første orgel plassert i 1822. Det ble utskiftet med nytt pipeorgel i 1939. I 1987 ble dette erstattet med orgel bygget av Bo Grønvall fra John Grønvall Orgelbyggeri i Sverige.

I 1617 ble det anskaffet "nytt alter med tavler". Sjøfarende folk ga kirken ny altertavle i 1709. Denne ble erstattet i 1749 med en tavle av Eggert Munch.

Midtfeltet i dagens altertavle er en gave fra Marit og Bjarne Grimsrud. Hun har malt "Jesus stiller stormen", og han har utført treskjærerarbeidet. Denne utsmykningen kom på plass i 1986. Over altertavlen er et maleri fra

Kirketårnet er utstyrt med 2 kirkeklokker. Den eldste er fra 1200-tallet, den andre er en gave fra Maren Juel på Hafslund i 1804. Automatisk klokkeringing ble installert våren 2000.

Seilskuta, som allerede er nevnt og henger i midtgangen, ble gitt av Olle Brarøe, Fredrikshald i 1673. Det er en tremaster uten segl.

Våpenhus og sakristi

Det første våpenhuset bygget i tre, ble antakelig satt opp i 1623. Mot slutten av 1800-tallet ble et nytt våpenhus reist på granittmur og med solide vegger, dels av rød teglstein og dels av små gule tegl. Under restaureringen i 1968 ble nytt og større våpenhus bygget som også tilfredsstilte nye krav til sanitær-anlegg. Samme år ble nåværende sakristi bygd.

Restaurering

I 1968 ble her foretatt en omfattende restaurering både utvendig og innvendig. Det brunbeisede bindingsverket i vestgavlen kom til syne under gamle lag av murpuss. De fire store kirkevinduene i romansk stil,

ble delvis murt igjen, men med synlig markering av de gamle vindusåpninger. Nåværende vinduer ble da satt inn.

Oppunder taket kom mursteins-fargede dekorasjoner til syne under gammel kalkpuss. Nye kirkebenker kom på plass. Prekestol og altertavle ble restaurert og malt opp i farger fra en tidligere periode av kirkens liv. Kirken ble gjenåpnet etter restaureringen 15. desember 1968.

Med sin rike historie er Ingedal kirke verdt et besøk. Den gir god innsikt bakover til våre forfedre som under skiftende tider har tilbedt sin Gud. Men kirken med sine symboler og sitt innhold vil først og fremst vise veien framover mot den evige havnen i Himmelen der alle "Stormer har stilnet av".

Tekst:	Einar Madsø
Oppdatert 2000:	Sveinung Sandal Egil Røed
Foto:	Egil Røed
Lay out:	Kolbjørn Rangøy